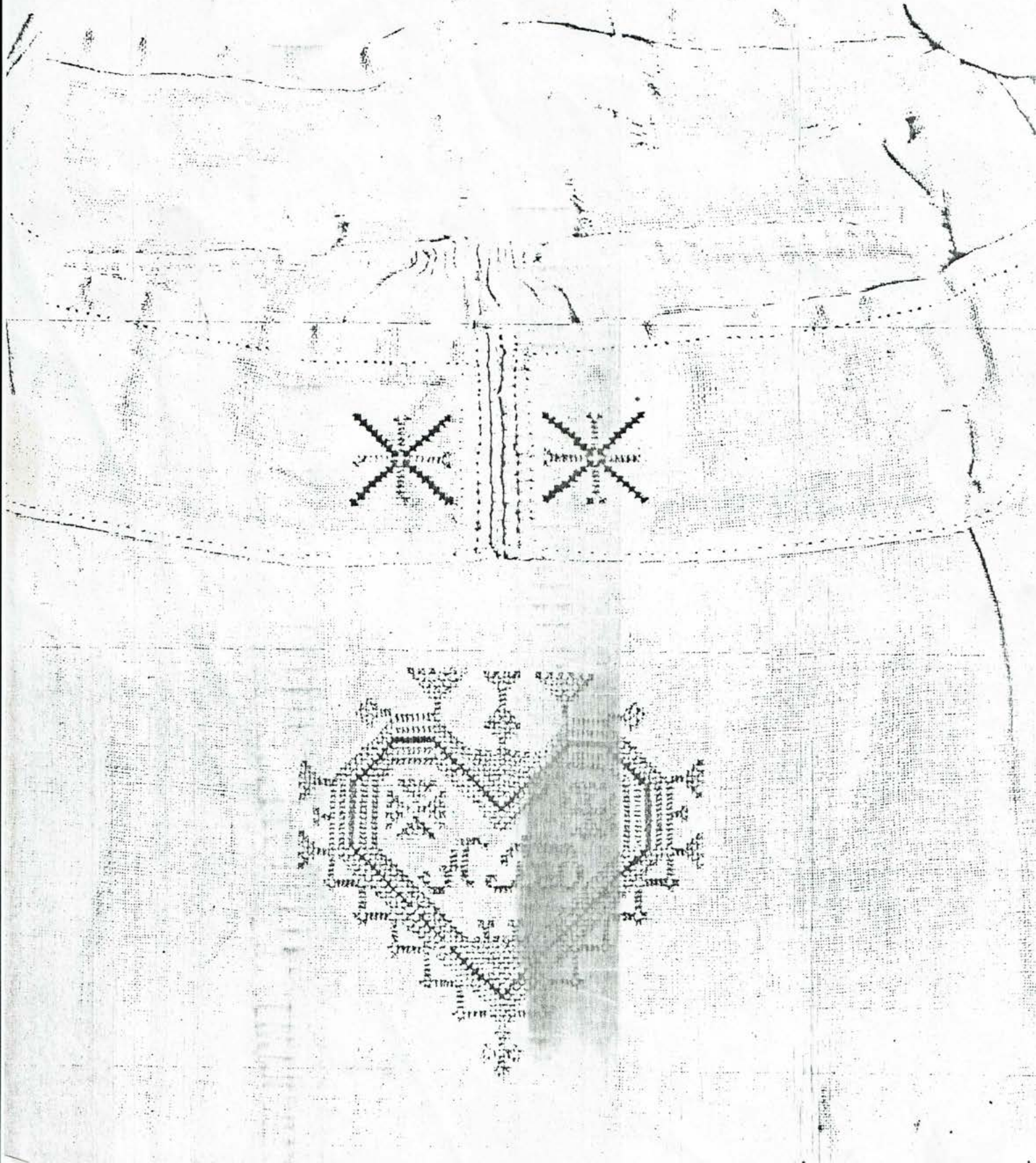


se sid 113 i Hedlunds. bok  
kms i Oransjö Hembygdsgränd.  
katt sen nyhanskerade dräkten i nya tyget

Överdel Oransjö Gästrikland



ÖVERDEL av linne

med korsstygn broderi

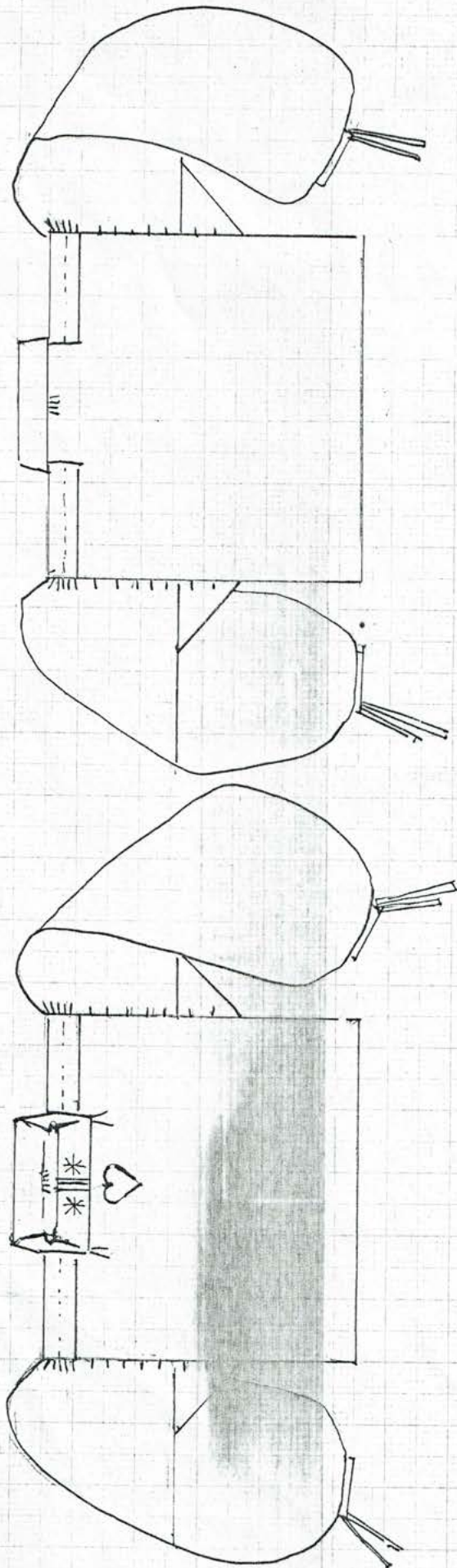
Skala 1:10

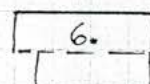
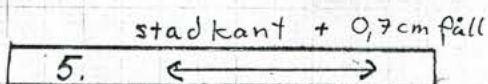
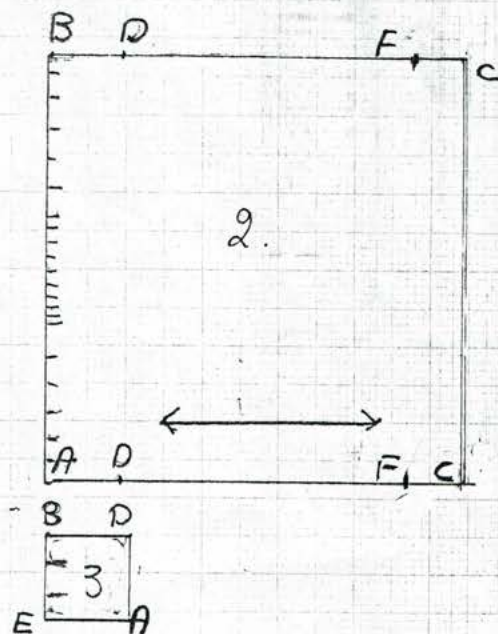
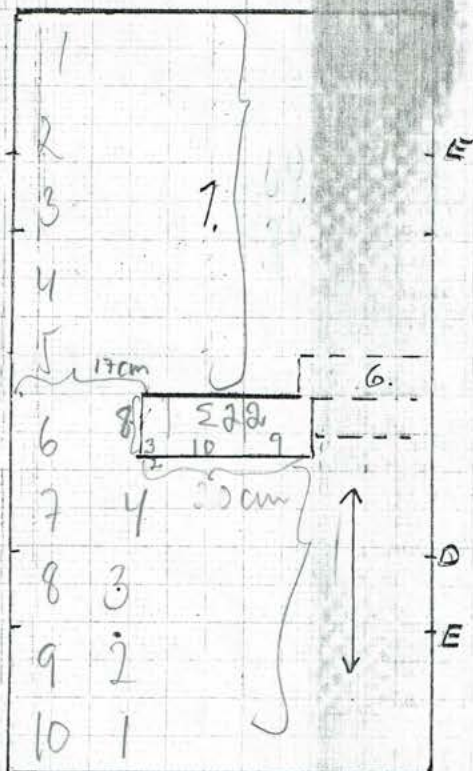
Ägare: hembygdsföreningen Ovansjö

Gästrikland

Ovansjö sn.

blad. 2. (12)





- ✓ 1. Bål <sup>54?</sup> 55 x 100 cm
- ✓ 2. Ärm 55 x 55 cm
- ✓ 3. Ärmspjäll 11 x 11 cm
- ✓ 4. Ärm Linning 3 x 17 cm
- ✓ 5. Krage 5 x 56 cm
- ✓ 6. Axelförstärkning 18 x 16 x 10 cm

Tygriktning: ← →

Vikning: - - - - -

Detalj

Overdel i Linne  
med broderi i korsstyggn

Gästrikland  
Övansjö

Skala 1/6

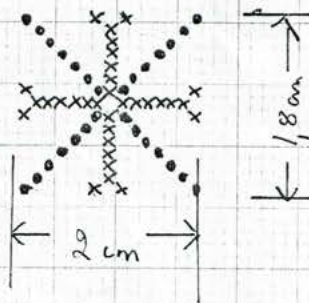
Blad 4. (12)

### KRAGEN

Korsstyggn sys över 2 trådar

Rosa rött : x

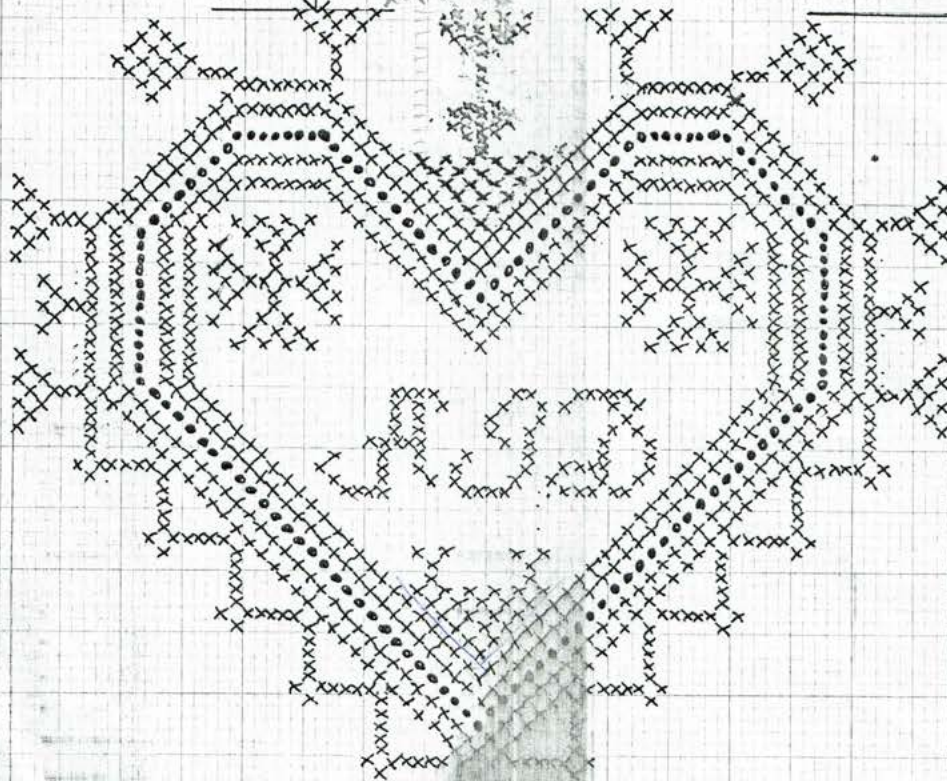
Blått : •



Krage...

2,2 cm

BÅL

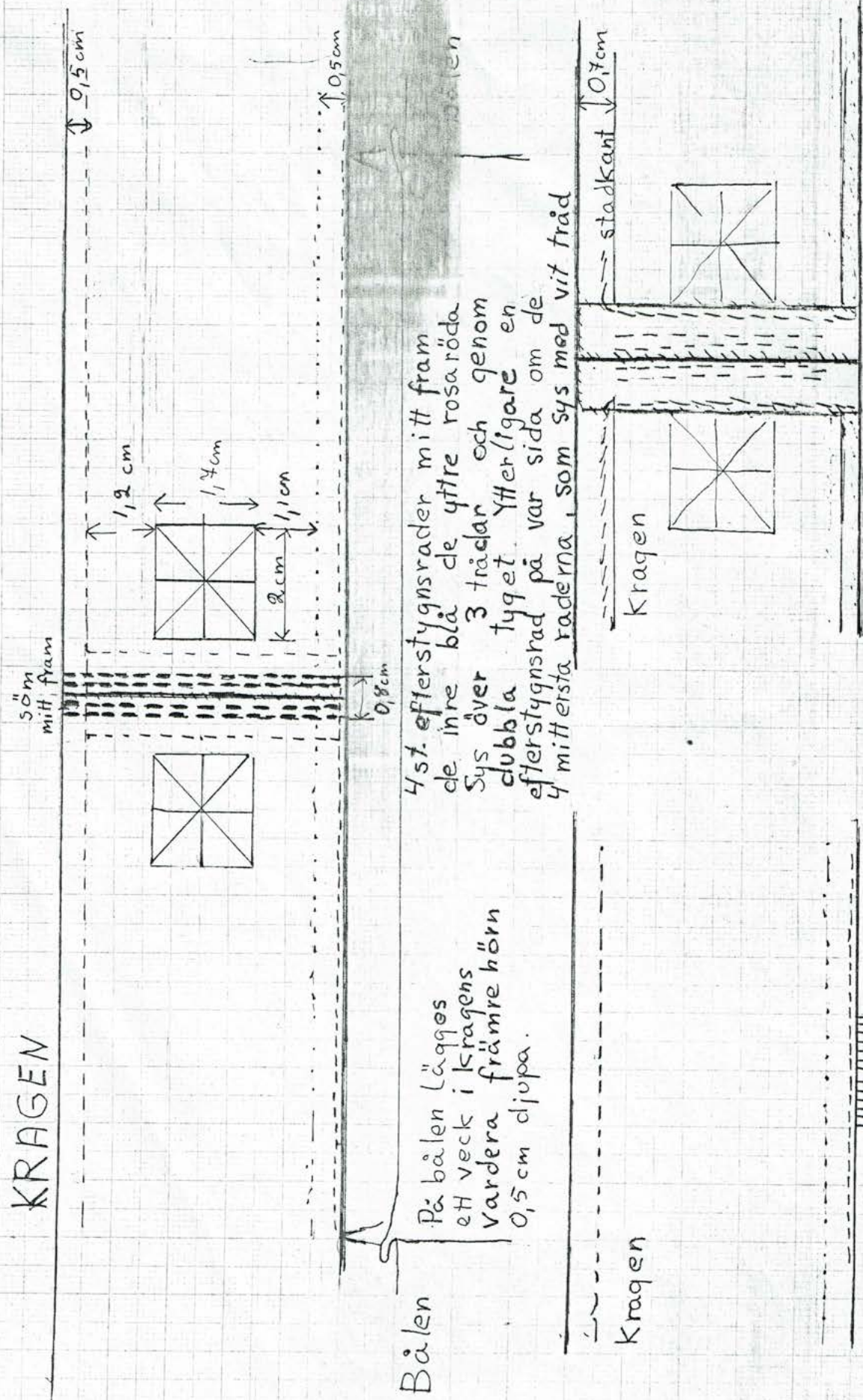


8 cm

←

3

→



KRAGEN

Bålen

4st. efterstygnsvader mitt fram  
 de inre blå de yttre rosaröda  
 Sys över 3 trådar och genom  
 dubbla tyget. Ytterligare en  
 efterstygnsvad på var sida om de  
 4 mittersta raderna, som sys med vit tråd

På bålen lägges  
 ett veck i kragens  
 vardera främre hörn  
 0,5 cm djupa.

Kragen

Kragen

Kragen mitt bak  
 2 cm tyg rynkas in med  
 en rynktråd. Rynkorna  
 binds med in i fällen

Kragen mitt fram på avigsidan.

stadkant 0,7cm

0,5cm

0,5cm

söm mitt fram

0,8cm

1,2 cm

1,4 cm

2 cm

1,1 cm

Detaljer

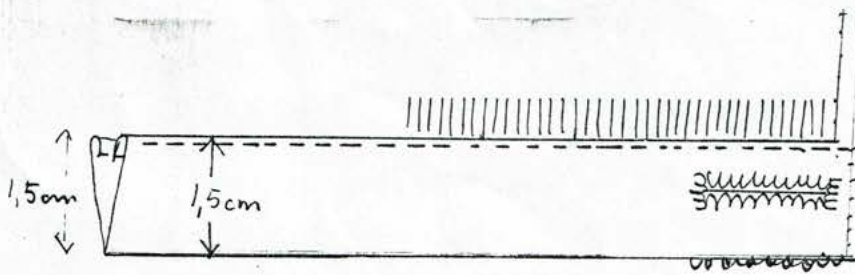
ÖVERDEL av linne  
med korsstygnns broderi

Ägare: hembygdsföreningen Ovansjö

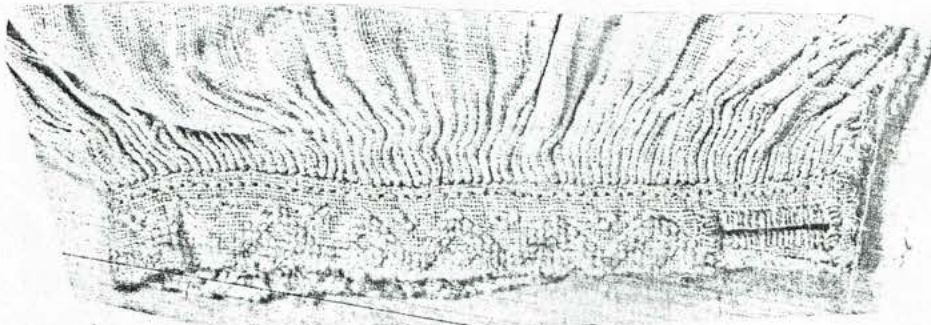
Gästrikland

Ovansjö sn.

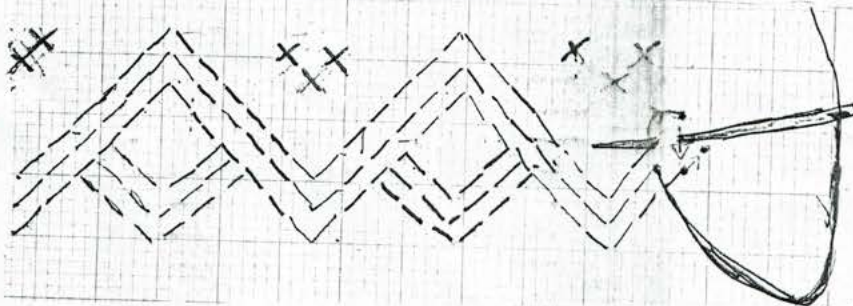
Blad. 6 (12)



2 st. knapphål  
kantförstärkning.

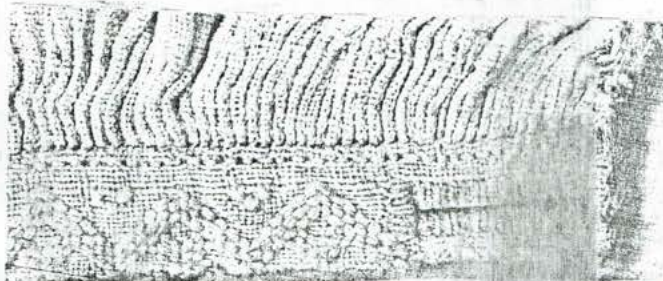


Skala 1:1



Förstoring av broderiet.

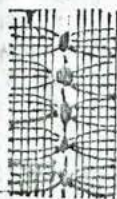
Broderiet sys i enkelt tyg.  
Över 2 trådar



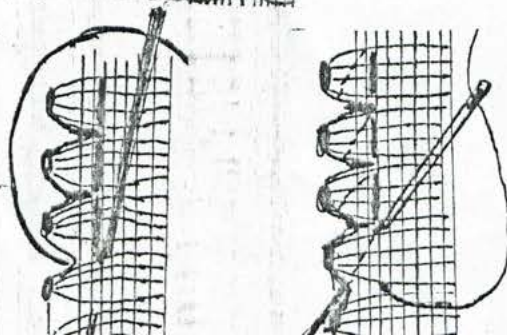
med oblekt bomullsgarn  
Nr. 16/2

Kantförstärkning - nuggor

originalet är kanten mycket sliten



Dra ut en tråd i kanten ( se skiss blad 3)  
i en innanför sömsmånen och sy en efterstygnrad över 4 trådar dra åt hårt. Dra sedan ut två trådar på var sida om efterstygnsraden.



Vik därefter tyget mitt i efterstygnsraden, och sy halv myrgång enl. skissen dra åt så hårt att små uddar bildas.

Förslag till nuggor

Detaljer

ÖVERDEL av linne

Gästrikland

med broderi i korsstygn

Ovansjö sn.

Skala 1:1

Ägare: hembygdsföreningen Ovansjö

Blad 7 (12)

Bäl bak.

Fällsöm mot bälken

18 cm

Axelförstärkningen

Mitt på axeln

16 cm

Bäl fram

ARMENS veckläggning

10st veck 0,4cm djupa under axelförstärkningen 1cm mellanrum

5st veck 0,2cm djupa på vardera sidan om axelförstärkningen c:a 2cm mellanrum

Efter stygn: - - - - -

ÖVERDEL av linne

Gästrikland

med broderi i kosrstygn

Ovansjö sn.

Ägare: hembygdsföreningen Ovansjö

Blad 8 (12)

Tyg: Original linne tuskaft  
Täthet överdelen varp 21 tr/ cm inslag 19 tr/ cm

Överdel: Marks skjortlinne 20 tr/ cm 1,2 m 140 cm bredd

Tråd: Bockens knypeltråd halvblekt 50/2  
Bomullsgarn rosarött och blått 24/2  
Bomullsgarn vitt oblekt. 16/2

Stygn täthet: Efterstygn 6 - 8 stygn/cm  
Fällstygn 5 - 7 stygn/cm.

Fällbredder: 0,2 - 0,4 cm

Råd inför sömnad: Krymp tyget och stryk det.

Det mått som får ändras är ärmlängden. Ärmen bör blusa ungefär 5 cm.

Till en mycket kraftig person måste de andra måtten ändras.

Beräkna 1 cm sömsmån.

Broderi: Båldelen  
broderiet börjar 2,2 cm in på bålen. Kontrollera att broderiet kommer mitt fram. Sätt in ditt eget monogram och årtal då Du syr plagget.

Kragen: Överdelarnas halshål har "hugsmått" så trångt att det nätt och jämt gick att dra över huvudet. ( citat ur Greta Hedlunds bok )

Sy färdig kragen först och brodera genom dubbla tyget

Fällsöm:

#### SÖMNAFÖRFÖRNING

Rätsida

Avigsida

Avigsida

Lägg de två tygerna som skall sys ihop räta mot räta

Vik ner sömsmån framåt på det färra tyget, och lägg det 1 cm in på det bortre tyget och sy fällstygn

Klipp bort överflödigt tyg, det främre tyget 0,2 cm och det bortre tyget dubbelt så brett

Vik först in 0,2 cm på det bortre tyget och vik det sedan över det färra tyget sy fällstygn.



Detaljer

ÖVERDEL av linne  
med broderi i korsstyggn

Gästrikland

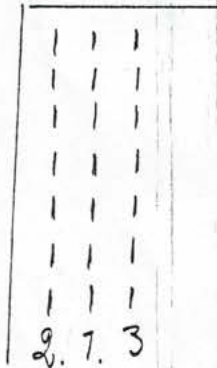
Ovansjö sn.

Ägare ; hembygdsföreningen Ovansjö

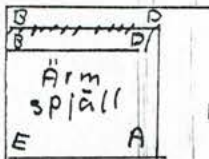
Blad 7 (12)

Ärm:

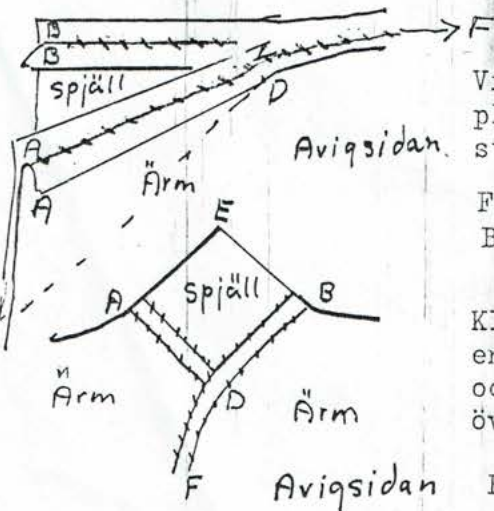
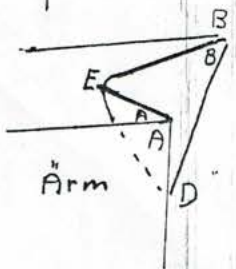
Stripade rynkor



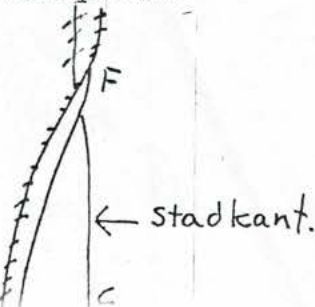
Ärmspjäll:



Ärm  
rätsidan



Ärmsprund:



Sy en rad förstygn på ärmen 1 cm från kanten sy över resp. under 4 trådar i väven, sy sedan en förstygnrad på var sida om den första raden med 0,5 cm mellanrum, den ena n:r 2 ( se skiss ) kommer då in i den blivande sömsmån, se till att stygnen kommer trådrakt ovanför varandra.

Dra ihop rynkorna tätt var noga med att alla rynkorna ligger som små raka streck tätt intill varandra. Fäst rynktrådarna tillfälligt genom att snurra dem runt en knapphål. Rynkorna som inte vill ligga snyggt petas ned med en nål. Låt gärna arbetet vila C:a ett dygn så att rynkorna fixeras. Dra sedan ut rynkorna till önskad längd.

Lägg ärmspjäll och ärm räta mot räta

Vik ner ärmspjällets sömsmån ( 1 cm ) sträcka B-D och placera spjället 1 cm in på ärmen sträckan B-D.

Börja sy 1 cm in från kanten.

Lägg ihop punkt A på ärmen med punkt A på ärmspjället.

Vik ner ärmens sömsmån framåt och placera det mot ärmspjället och sy sträckan D-A

Fortsätt sy ärmsömmen sträckan D-F, Börja sy vid punkt F

Klipp rent överflödigt tyg. Sömmen fälles över enl. skiss blad 7 fällsöm. Sträckan A-D sys först och fälles över åt ärmen. Sträckan B-D fälls över åt spjället och kommer då att ligga över.

Fortsätt sy ärmsömmen sträckan D-F,

På originalet är den främre sprundkanten stadkant och därför ej fällad, lika på båda ärmarna.

Sprundet är 7 cm långt.

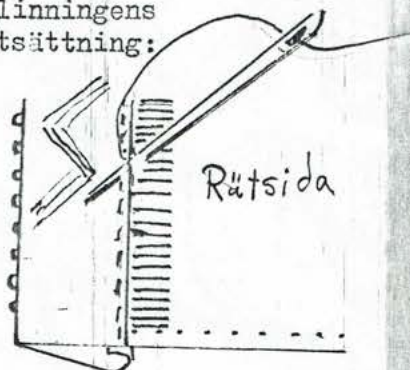
Fällen 0,2 cm bred, sys med fällstyggn

Ärmens fällsöm vändes så smidigt som möjligt och övergår i sprundets fäll

SY DEN ANDRA ÄRMEN SPEGELVÄND.

* Detaljer	OVERDEL av linne med broderi i korsstyg Ägare: hembygdsföreningen Övansjö	Gästrikland
		Övansjö sn.
		Blad. 10 (12)

Ärmlinningens fastsättning:



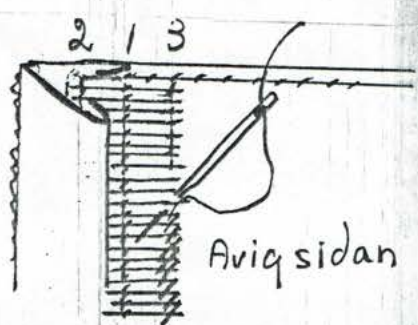
Vik in sömsmänen på den långsida som skall bli linningens rätsida, och sy en efterstygnsråd Kortsidorna sys ihop sedan linningen sytts fast på plagget.

Rynka ihop ärmen till lagom vidd. Fördela rynkorna jämt över hela rynkpartiet.

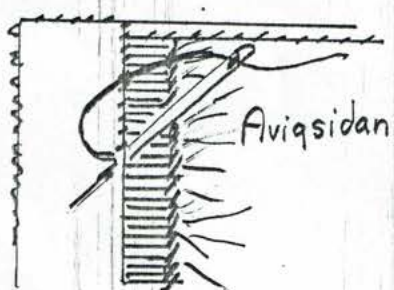
Lägg den färdigsydd ärmlinningen över ärmens nederkant. Både ärmen och ärmlinningen skall ha rätsidan upp. Ärmlinningens övre kant med invikt sömsmån skall ligga intill rynktråd nr 1 ( se skiss blad 9 )

Knäppta rynkor

Träckla fast linningen mycket noga, så att inte rynkorna kan glida.  
Sy fast linningen med ett fällstyg i varje rynka.



Vänd arbetet till avigsidan och knäpp rynkraden n:r 3 se blad 9 med en rad stjälkstyg ett stygn i varje rynka  
Därefter drages rynktrådarna bort.



Sy sedan fast linningen precis likadant som på rätsidan.

Sy ihop kortsidorna med kaststyg.

Knapphål:



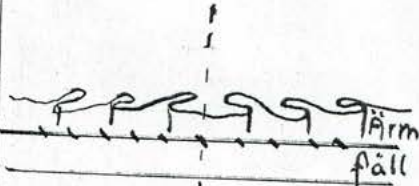
Sy knapphålsstyg på knapphålens båda långsidor. Sy därefter knapphålsstyg på tvären vid knapphålens kortsidor.

Detaljer	ÖVERDEL av linne med broderi i korsstyg	Gästrikland
		Övansjö sn.
		Blad. 11 (12)

Ägare: hembygdsgeningsen Övansjö

Ärmens  
fastsättning:

Gör i ordning vecken upptill på ärmens enligt beskrivning av ärmens veckläggning blad 7  
Och de små vecken på ärmspjället 0,2 cm djupa se blad 2.  
Träckla ned vecken.



Mitt på  
axeln

Märk ut mitten på ärmens och bälens  
Lägg ärm och bäl räta mot räta och passa in mittmarkeringarna mot varandra.

Lägg ihop punkterna E på ärmspjäll och bäl.  
Ärmens sys fast med fällsöm vänd in mot bälens.

bäl

Börja sy vid punkt E  
Vik ned bälens sömsmån (1 cm) och börja sy 1 cm in på ärmens och sy fällstyg utefter hela axelsömmen. Sluta i samma punkt som du började, punkt E

Klipp bort överflödigt tyg 0,4 cm fäll. De små vecken binds med i fällsömmen.

Sy också en efterstygnrad ovanpå fällsömmen 0,1 cm från kanten se blad 7

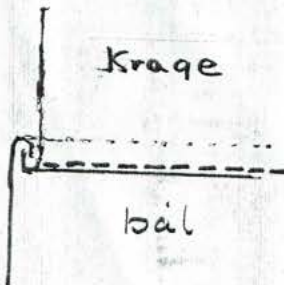
Sidsömmen:

På originalet har höger sida stadkant, sydd med fällstyg 0,1 cm från kanten.  
Vänster sida har fällsöm.

Axelförstärkningen  
fastsättning:

Sys fast på rätan med enkla efterstygnrader (se skiss blad 7) Vid halsringningen kommer axelförstärkningen att följa med in i sömmen då kragen sys fast.

Kragens  
fastsättning:



Sy fast kragen från rätsidan med efterstyg 0,1 cm från kanten

Vänd arbetet till avigsidan och vik in bälens sömsmån och fälla in den se blad 5.

Fällens nedtill:

Sy en smal fäll 0,4 cm bred med fällstyg.

Överdel av linne med broderi i korsstyggn Ägare: Hembygdsföreningen Ovansjö	Gästrikland
	Ovansjö sn.
	Blad 12 ( 12)

Historik: Överdelen har tillhört Anna Jansdotter född år 1787 i Stockbo Ovansjö.

I Greta Hedlunds bok från 1951 Dräkt och kvinnlig slöjd i Ovansjö socken 1750-1850 finns brudsärk och överdel avbildad och beskriven.

Utdrag ur boken: brudsärkarnas överdel är olik de lösa överdelarna däri att den är mer uringad och har halssprund fram , kragen är bredare och faller yvigt kring halsen. Brudsärkarna kunde nyttjas av sin ägare sedan i livet, när helst hon skulle vara fin. De bevarade brudsärkarna är alla mycket nötta.

Överdelarnas halshål hade " hugsmått" så trånga att de nätt och jämt gick att dra över huvudet. de var ett högtidsplagg som man bar utanpå en enklare särk när man skulle vara fin.